

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna Naalakkersuisut saqqummiuppaat:

Kalaallit Nunaanni aningaasarsiornermut killeqarfimmi imaani avatangiisinik allanngutsaaliuinissaq pillugu inatsimmut Namminersorlutik Oqartussat tapersiinissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

(Namminiilivinnermut, Pinngortitamut, Avatangiisinut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerineq

Tunngavilersuutit

Kalaallit Nunaata eqqaani aningaasarsiornermut killeqarfimmi (EEZ) imaani avatangiisit allanngutsaaliorneqarnissaat pillugu inatsimmut missingiummut Namminersorlutik Oqartussat tapersiinissaannik, naalagaaffimmi oqartussaasut qinnuiginninnerat malillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut saqqummiunneqarpoq. Inatsisissamut missingiummi nassiunneqartumi taamaalilluni siunertaavoq, kunngip peqqussutaata 2004-imeersup maannamut atuuttup atorunnaarsinneqarnissaa aammalu inatsimmit matumangga taarserneqassasoq.

Tunngaviusoq

Ukiuni kingulliunerusuni Kalaallit Nunaata imartaanni ingerlataqarnerit annertusisimapput annertusiartuinnarlutillu, aammalu umiarsuit angallannerat ukiuni aggersuni sulii annertuseqgissasoq naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Taamaattumik imaani avatangiisit allanngutsaaliorneqarnerisa ingerlataqarnernut annertusiartuinnartunut aammalu malitsigisaanik mingutsitsinissap aarlerinartoqarneranut naapertuunnissaata inatsimmi qulakkeerneqarnissaa pisariaqartinneqarpoq.

Danskit imaani avatangiisinut inatsisaannut sanilliullugu Kalaallit Nunaanni pissutsit immikkut ittut malitsigisaannik, allaanerussutaasut annertuut tunngavigalugit, aningaasarsiornermut killeqarfimmut imaani avatangiisinut maleruagassat nutarterneqarnerat, inatsisitut immikkoortutut ingerlanneqassappat naapertuunnerpaajusorineqarpoq. Taamaaliornikkut ersarinnerusumik inatsisitigut tunngavissaqalersitsisoqassaaq, tassami inatsisissatut siunnersuut, peqqussutip nutarterneqarnerata paarlattuanik, inatsimmut nassuiaatinik, aalajangersakkanut ataasiakkaanut tunngaviusut erseqqissarnissaannut iluaqutaasinnaasunik, imaqarpoq.

Imai

imaani akisussaaffeqarfiup avataani Kalaallit Nunaanni imaani avatangiisit allanngutsaaliorneqarnerannut inatsisini tunngaviusut nutartersimasuunissaat siunnersuummi qulakkeerneqassaaq. Siunnersuut aalajangersakkanik mingutsitsinermik pitsaaliuinissamik killilersimaarinissamillu siunertaqartunik imaqarpoq, ilanngullugit imaani eqqakkanik aamma uuliamik imaarsineq, assersuutigalugu uuliamik mingutsitsinermik paasisaqarnermi nalunaarutiginninnissamut pisussaaffeqarneq aamma oqartussaasut akuliussinnaanerit. Aammattaaq siunnersuut avatangiisini upalungaarsimanissaq pillugu maleruagassanik imaqarpoq, tassa imaappoq imaani uuliamik aamma akuutissanik uumaatsunik mingutsitsinermik akiuiniarnissaq.

Inatsisissatut siunnersuut annertuumik inatsisaavoq immersugassaq, nunani tamalaani imaani avatangiisinut isumaqatigiissutinik piviusunngortitsisinnaanissamut avatangiisinut

inuussutissanullu ministereqarfimmut piginnaatitsissutinik imaqartoq. Maleruagassat taakkua sukumiisorujussuupput teknikkimullu tunngassuteqarlutik, taamaattumillu maleruagassat nalunaarutini piviusunngortinneqarnissaat naapertuunnerpaajusorineqarpoq, ilanngullugit nalunaarutit atuutereersut nutarterneqarnissaat. Taamaalilluni inatsisissatut siunnersuutip atuutilernerani uuliamik imaarsisarneq, eqqakkanik imaarsisarneq, nalunaarutiginninnerit, umiarsuup oqimaaloqutaanik passussineq pillugit nalunaarutit tallimat kiisalu akuutissat poortuusersugaatinnagit assartorneqartut pillugit nalunaarut atuutsinneqarsinnaalernissaat anguniarneqassaaq. Nalunaarutit nunani tamalaani inatsisinut Kalaallit Nunaannut naapertuuttumik, aammalu Kalaallit Nunaanni oqartussaasut attuumassuteqartut qanimut suleqatigalugit, suliarineqassapput.

Aatsitassanut suliassaqrifiup 2010-imi Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarsimanera tunngavigalugu, inatsisissatut siunnersuut aatsitassanut suliassaqrifiup imaluunniit imaani avatangiisinut tunngasut aatsitassarsiornermut tunngassuteqartup maleruagassiivigineqarneranik, inatsisissatut siunnersuut imaqanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarneranut atatillugu kalaallit oqartussaasuisa aamma danskit oqartussaasuisa akornanni qanimut oqaloqatigiinnerit ingerlanneqarsimapput, qulakkeerniarneqarluni imaani akisussaaffeqarfiup iluani Kalaallit Nunaanni imaani avatangiisinut maleruagassanut naapertuutsitsinissaq, taamaattoq nunami sumiiffinni killissalersuinerit aammalu nunani tamalaani inatsisini killilersuinerit tunngavigalugit pisariaqartunik naleqqussaasoqarluni.

Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Inatsisissatut siunnersuut naalagaaffimmi oqartussaasut pisussaaffiitut tunngassuteqarpoq, taamaattumillu Namminersorlutik Oqartussanut sunniuteqassanani.

Inuussutissarsiortunut namminersortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

imermut oqimaaloqutaasumut maleruagassat nutaat eqqaassanngikkaanni, inatsisissatut siunnersuut inuussutissarsiortunut nutaanik aningaasaqarnikkut sunniuteqassanngitsoq naliliisoqarpoq, tassami inatsisissatut siunnersuut, assersuutigalugu inuussutissarsiortut akiliuteqartinnissaat imaluunniit akitsuusiiviginissaat pillugu maleruagassanik, imaqanngimmat. Inatsisissatut siunnersuut annertuumik inatsisaassaaq immersugassaq, nalunaarutitigut nunani tamalaani imaani avatangiisinut isumaqatigiissutit atuutsinneqarnissaannut avatangiisinut inuussutissanullu ministerimut piginnaatitsiviusoq.

Nalunaarutit nutartikkat sisamat aamma imeq oqimaaloqutaasooq pillugu nalunaarut nutaaq, inatsisissatut siunnersuummut peqatigitillugit atuutilersinneqarnissaat anguniarneqarpoq. Tassani pineqarput uuliamik imaarsisarneq pillugu nalunaarut, eqqakkanik imaarsisarneq pillugu nalunaarut, nalunaarutiginnittarnerit pillugit nalunaarut aamma akuutissanik imerpalasunik poortuusersugaatinnagit assartorneqartunik immikkoortiterisarneq, suussusersiisarneq, assartuussisarneq kiisalu imarsisarneq pillugit nalunaarut. Nalunaarutit atuutilerneranni pingaartumik inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu annikinnerusunik sunniuteqassasooq naatsorsuutigineqarpoq, tassami pingaartumik nunani tamalaani inatsisinut Kalaallit Nunaannut atuuttunut naapertuuttumik maleruagassat atuutereersut nutarterneqartussaammata.

Taamaattoq naatsorsuutigineqarpoq EEZ-inut imermut oqimaaloqutaasumut maleruagassat saliivinnik pisinermut ikkussuinermullu umiarsuup akiata 1-1½ % -iatut annertussuseqartunik aningaasartuuteqarnermik malitseqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Taamatuttaaq imermut oqimaaloqutaasumut pilersaarutinik aamma uppersaatinik allagartanik suliaqartoqartussaassaaq akuersisoqartussaassallunilu, tamannalu umiarsuarmut ataatsimut 45.000 koruuninik ataasiartumik aningaasartuuteqarnermik malitseqassasooq

missiliorneqarpoq. Tamatuma saniatigut ingerlatsinermut ukiumut aningaasartuutit umiarsuarmut ataatsimut 10.000 koruuninik annikinnerussasut naatsorsuutigineqarpoq. Taamaalilluni pingaartumik pisinermut aamma ikkussuinermit aningaasartuutit pingaaruteqarsinnaapput.

Imermut oqimaaloqutaasumut maleruagassat danskit piunasaqaataannut nunanut allanut imaatigut angalanermit atuuttunut assingussapput. Taamaattumik aningaasartuuteqarnissaq pinngitsoorneqarsinnaassanngilaq, tassami imermit oqimaaloqutaasumut nunani tamalaani isumaqatigiissutip atuutilertera aallarnerfigalugu (8. september 2017) ilaatigut nunani tamalaani imaatigut angalanermit erngup oqimaaloqutaasup salinneqartarneranut Danmarkimi maleruagassat piunasaqaateqarfiusussaapput.

Nunani tamalaani isumaqatigiissutini piunasaqaataasartunit, piunasaqaatinik sukannererusunik aalajangersaasoqannginnissaa, maleruagassat ilusilersorneqarneranni pingaartinneqassaaq.

Nalunaarutit malitsigisaannik aningaasaqarnikkut imaluunniit allaffissornikkut sunniutaasussat ataasiakkaatigut nalilersorneqarnerat, nalunaarutit suliarineqarneranni immikkut pissaaq.

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Inatsisissatut siunnersuut innuttaasunut sunniuteqassanngilaq. Inatsisissatut siunnersuut pingaartumik inuussutissarsiornikkullu suliaqarnermut, Kalaallit Nunaanni aningaasarsiornermut killeqarfimmi ingerlanneqartumut, sammitinneqarpoq.

Tusarniaaneq

Avatangiisinut Inuussutissanullu ministereqarfiup inatsisissatut siunnersuutip tusarniaassutigineqarnera ingerlappaa. Inatsisissatut siunnersuut 2016-imi martsip 16-aniit apriliip 27-anut (sapaatit akunneri 6-it) danskit taamatullu kalaallit oqartussaasuinut aamma soqutigisaqatigiiffinnut tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarpoq.

Ilanngussat

1. Kalaallit Nunaanni aningaasarsiornermut killeqarfimmi imaani avatangiisinik allanngutsaaliuinissaq pillugu inatsimmut siunnersuut.